

Toegankelijke examens voor studenten met een visuele beperking

8 februari 2024

Digitale rekenexamens zijn inmiddels een realiteit in het mbo. Jaarlijks maken vele duizenden studenten de opgaven met gebruik van scherm en toetsenbord. Maar wat als je dat scherm en toetsenbord niet of niet goed kunt zien? Dat is de realiteit voor studenten met een visuele beperking. Voor hen hebben we vanaf maart aangepaste examens die ze wel kunnen maken. Chantal de Graaf van Visio: 'Hier komt heel veel bij kijken.'

In mei vorig jaar is er voor het eerst contact geweest tussen Visio en de coöperatie om het te hebben over blinde en slechtziende studentenvoor wie de rekenexamens niet te maken waren. 'We hadden het verhaal niet duidelijk', zegt Quincy Meijers, Ambulant Onderwijskundig Begeleider bij Visio. 'Wij adviseren mbo's over aangepaste examens, maar wij wisten ook niet goed of de nieuwe digitale rekenexamens toegankelijk waren voor onze studenten met een visuele beperking. Zij waren hier ongerust over omdat veel digitale toetsplatforms nog niet voldoende toegankelijk zijn. Bovendien kregen we veel vragen vanuit de mbo's.'

Screening

Na het telefoontje met de coöperatie ging het snel. Bartiméus, een vergelijkbare organisatie als Visio, deed een eerste screening van de rekenexamens. Samen begeleiden Bartiméus en Visio ruim 250 mbo-studenten met een visuele beperking. Na de screening overlegde Visio met de coöperatie en Paragin, die de software voor de examens levert. Daarna kwam de vraag aan Visio: willen jullie meedoen met testen en aangeven wat de struikelblokken zijn? 'Niet zomaar een vraag die je even via de helpdesk beantwoordt', zegt Chantal de Graaf, Ambulant Onderwijskundig Begeleider en rekenspecialist binnen Visio. 'Hier komt heel veel bij kijken.'

Braille

Inmiddels zijn voor de meeste studenten met een visuele beperking de grootste hobbels genomen. Zo kunnen zij met het toetsenbord navigeren en zelf de tekst aanpassen op lettergrootte, contrast en kleurencombinaties. Tabellen zijn toegankelijk gemaakt en afbeeldingen voorzien van een alt-tekst. 'Maar niet alle afbeeldingen zijn te omschrijven', zegt Chantal. 'In het verleden kregen studenten een braille-tekening, maar dat kan digitaal niet. Het zou jammer zijn als daardoor goede vragen uit de examens vallen, dus daar moest een alternatief voor komen.'

Platform

Chantal ontrafelde de rekenexamens met de blik van Visio, om te kijken hoe de examens toegankelijk gemaakt kunnen worden voor blinde en slechtziende studenten. 'We begonnen met de vraag: wat wordt hier getoetst, wat is het doel van de vragen en hoe kunnen we ze aanpassen zonder dat het doel verloren gaat? Vervolgens: hoe toegankelijk is het platform? Hoe kunnen we afbeeldingen vertalen voor onze doelgroep? Is de brontekst toegankelijk te maken? Kan spraaksoftware op het platform draaien?'

Eigen software

Hoe slechter een student ziet, hoe meer behoefte aan software die tekst en beeld omzet in spraak. 'Wij zeggen: laat de studenten hun eigen software gebruiken', zegt Chantal, 'dat moet als het ware als een laag over het platform heen draaien.' Quincy voegt toe: 'Voor de laatste technische vragen is er een Visio-collega betrokken met expertise over digitale toegankelijkheid. Ook is nog een collega met een visuele beperking aangehaakt, om te testen of we echt overal aan gedacht hebben en het examen straks voor alle leerlingen met een visuele beperking te maken is.'

Quincy Meijers

Chantal de Graaf